

M. EMİN TAŞDEMİR

Tiyatro Oyunları Katalođu



BİYOGRAFI

1985 yılında Bitlis'in Tatvan ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğretimini Tatvan'da tamamladı.

2007 yılında İstanbul Üniversitesi Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji bölümünde başladığı lisans eğitimini 2012 yılında tamamladı. 2008 yılında TRT Çocuk kanalında yayınlanan Oyunbaz Sorular adlı TV programında asistan olarak çalıştı. 2010 yılında ilk kez Alpay Ekler'in "Tasavvufi Karagöz" adlı oyununda çiraklık yaparak Karagöz hayatına başladı. 2011 yılında UNIMA İstanbul'un açtığı Tacettin Diker, Orhan Kurt ve Metin Özlen'in de ders verdiği Karagöz kursunda Karagöz yapım ve oynatım eğitimi aldı. Birçok Karagöz ve Kukla oyununda Alpay Ekler, Sibel Tomaç ve Deniz Karalar'a yordaklık yaptı. UNIMA İstanbul'un projelerinde farklı görevler aldı. 2009 yılında Tiyatro Merdiven'le tanıştı. Tiyatro Merdiven'de "Ne Oldu Bize", "Aşk Grevi", "Mada", "Hıyarapol", "Woyzeck" ve "Duruşma Gecesi", Tiyatro Teğet'te ise "Peruz Hanım" "Gürbüz'ün Hürmüzleri", "Aşk Olsun Meşk Olsun", "Vakvak, Yılanlı Asa ve Son Karagöz Tozu" ve "Gülanım" adlı oyunlarda dramaturgluk ve yönetmen yardımcılıkları yaptı. 2014 yılında İstanbul Devlet Tiyatrolarında "Küçük Karabalık" adlı oyunda oynadı. Zeytinburnu Muhsin Ertuğrul Mesleki Eğitim Merkezi, Mazıdağı Halk Eğitim Merkezi, Kızıltepe Halk Eğitim Merkezi ve Zeytinburnu Halk Eğitim Merkezi'nde yetişkinlere yönelik Uygulamalı Tiyatro ve Yaratıcı Drama eğitmenliği yaptı. 2015-2016 yılları arasında Mardin Müzesinde; Karagöz, tiyatro ve drama eğitmeni olarak çalıştı. Müzede kurduğu perdeyle bir buçuk yıl boyunca Mardin ve çevresinde yaşayan çocuklara oyunlar oynattı. 2017 Yılında Kültür Bakanlığının maddi desteğiyle Müzede Karagöz projesini gerçekleştirdi. Tiyatro Merdiven'in Mahallemde Tiyatro projesinde Proje koordinatörlüğü ve dramatik yazarlık eğitmeni görevlerinde bulundu. Osmanlıca ve Kürtçe eser çevirilerinin yanı sıra "Bir Otomobil Delisi", "Mualla'nın Halleri", "Üç Maymun", "Salon" ve "Salondaki Yabancı" tiyatro oyunları ile "Karagöz Müzede", "Karagöz Muhtar", "Karagöz - Yusuf ile Züleyha", "Karagöz Takasçı", "Karagöz Kaplumbağa Terbiyecisi", "Karagöz'ün Eşegi" ve "Karagöz Şarkı Yarışmasında" adlı Karagöz oyunlarını yazdı. 2022 yılında İstanbul Karagöz Festivali kapsamında "Yaşayan İnsan Hazinesi Alpay Ekler Özel Ödülü"nü almıştır. Tiyatro Merdiven tarafından sahnelenen "Üç Maymun" adlı oyunuyla 2023-2024 sezonu Üstün Akmen Tiyatro ödülleri Yılın Yerli Oyun Yazarı dalında ödüle aday gösterilmiştir.



M. EMİN TAŞDEMİR

TİYATRO OYUNLARI

BİR OTOMOBİL DELİSİ

Komedi – Dram

Tek Perde

1 Kadın – 8 Erkek

OYUN KONUSU

Bahtiyar, bir devlet dairesinde düşük ücrete çalışan bir kalem memurudur. İşe gidip gelirken kullandığı artık külüstür haline gelmiş otomobili mesai arkadaşlarının alay konusu haline gelmiştir. Bazen işe gidip gelirken otomobil yolda kalmakta, Bahtiyar mecburen arabasını iterek götürmek zorunda kalmaktadır. Bahtiyar otomobilini tamire götürür, ama aynı zamanda kendisi bir oto galerisi sahibi olan Hanefi otomobilinin artık tamir edilemeyecek halde olduğunu, Yeni bir otomobil alması gerektiğini söyler. Ancak bu yeni otomobili almaya Bahtiyar'ın ekonomik durumu el vermez. Hanefi'nin kendisine belli bir peşinat karşılığında taksit yapacağını öğrenen Bahtiyar, Ev sahibi Meryem'den peşinatı ödeyebilmek için borç alır. Bahtiyar yeni Otomobili alır almasına ancak taksitleri ve Meryem'den aldığı borcu ödeyebilmek için birçok harcamasından feragat etmek zorundadır. Birçok zorluğu göze alarak otomobili alan Bahtiyar'ın iş yerinde saygınlığı da artar. Başta gitmeyi kabul etmese de arkadaşlarının ısrarına dayanamayan Bahtiyar hem yeni arabasını kutlamak hem de müdürün doğum gününü kutlamak için akşam müdürün evindeki davete katılır. Davetten geç saatte dönen Bahtiyar, yeni otomobiliyle şehirde dolaşırken, üç kişi önünü kesip bayıltarak otomobilini çalarlar. Bahtiyar kendine gelince çaresizce bir bekçiye koşar. Otomobilinin gasp edildiğini söyler. Ancak o gece beklemediği bir olay gerçekleşmiştir. Bu olay 12 Eylül 1980 gecesi gerçekleşmiştir. Askerin yönetime el koyması, Bahtiyar'ın otomobilinin kimsenin umurunda olmamasına sebep olmuştur. Bahtiyar bir süre çaresizce otomobilinin bulunması için çaba harcar. Ancak bu çabalar boşa çıkınca akli dengesini kaybetme süreci başlar. Artık tamamen delirmiş olan Bahtiyar, iş yerinde masanın üstüne çıkıp anlamsızca nutuk atarken söylenmesi yasak olan cümleler kurar. Genel müdürün bu sözleri duyması Bahtiyar için sonun başlangıcı olur. Kimse artık Bahtiyar'ın bir deli olduğuna inanmaz. Jandarma iş yerine gelip Bahtiyar'ı tutuklar. Bir süre sonra iş arkadaşları ve ev sahibi Bahtiyar'ın durumunu merak ederler. İş arkadaşı Âdem Müdürün tanıdığı aracılığıyla Bahtiyar'la görüş ayarlar. Hapishane yönetimi Bahtiyar'ın siyasi biri değil bir deli olduğunu anlamıştır ama başka mahkûmlar onu kendine örnek alıp deli numarası yapmasın diye Bahtiyar'ı hapiste tutmaya devam eder. Hapiste yaşadığı işkencelere dayanamayan Bahtiyar hayatını kaybeder. Şehir de Otomobilli bir hayaletin, zenginlerin karşısına çıkıp otomobillerine el koyduğu dedikodusu yayılır. Bahtiyar'ın hayaleti son olarak Genel Müdürün karşısına çıkar, korkudan kalp krizi geçirip ölmesine sebep olur. Hayalet şehirde Genel Müdürün otomobiliyle dolaşmaya devam eder.



M. EMİN TAŞDEMİR

TİYATRO OYUNLARI

MUALLA'NIN HALLERİ

Müzikli Komedi – Dram

Tek Perde

10 Kadın – 5 Erkek

OYUN KONUSU

Oyun bir ön oyun ve dört bölümden oluşmaktadır. Her bölümde tarihin farklı dönemlerine damgasını vurmuş bir Mualla konu edilmektedir.

1. Bölüm: Katı Mualla

Mualla, Padişah Memnun'un gözdesi bir haseki sultandır. Kendi şehzadesini padişahın nazarında ön plana çıkarmak için türlü entrikalar çevirmektedir. Bu da onu halkın nazarında katı ve acımasız bir kişiliğe büründürür. Padişahın beklenmedik ölümü sonrası başka hasekiden olan büyük şehzadenin tahta çıkmasıyla, Mualla'nın tüm planları alt üst olur. Entrikacı Mualla artık çocuğunu hayatta tutmak için mücadele eden bir anneye dönüşür. Ancak Mualla çocuğunu hayatta tutamaz. Oğlu öldürülen Mualla tarihin hengamesi içinde yok olur.

2. Bölüm: Sıvı Mualla

Mualla su gibi güzelliği dillere destan olmuş genç bir kızdır. Köyün zengini olan babası ve sütninesiyle birlikte yaşamaktadır. Mualla nehir kenarında zaman geçirirken genç Mennan'la karşılaşır. Bu ikili ilk görüşte birbirlerine âşık olurlar. İkilinin gizli saklı buluşması köyde dedikodu kazanlarının kaynamasına sebep olur, söylentiler Mualla'nın babasına kadar varır. Mennan, Mualla'yı babasından ister. Ancak Mualla'nın babası Mualla'yı kolay kolay Mennan'a vermeyecektir. Ona sonu ölüm olacak bir görevi şart koşar. Mennan görevi yerine getirmeye çalışırken ölür. Mennan'ın ölüm haberiyle yıkılan Mualla evi terk eder, kayıplara karışır.

3. Bölüm: Gaz Mualla

Mualla bir döneme damgasını vuran, sesinin ve yüzünün güzelliğiyle insanları kendinden geçiren ve yoldan geçerken yollarına kırmızı halılar serilen bir kadinken yaş ilerledikçe güzelliğini kaybetmiş uyuşturucu batağına saplanarak her şeyini kaybetmiş bir kadına dönüşmüştür. Mualla büyüdükçe onunla beraber zenginleşen ve güçlenen Mahsun da Mualla'nın çöküşüyle beraber Mualla'ya sırtını dönmüştür. Muallanın içine düştüğü bataklık onu yoksullaştırmış ve yalnızlaştırmıştır. Tek destekçisi çocukluğundan beri yanında olan onu hiç yalnız bırakmayan dadısıdır. Paraya ihtiyacı olan Mualla destek almak için Mahsun'un kapısını çalar. Mahsun ona yardım etmeyi kabul eder ancak bunu yine kendi çıkarları doğrultusunda yapar. Mahsun'un ayarlamasıyla çıktığı televizyon programında küçük düşürülmeye dayanamayan Mualla içinde bulunduğu durumdan kurtulmanın yolunu ocağı açık bırakıp gazla intihar etmekte bulur.

4. Bölüm: Plazma Mualla

Katı, Sıvı ve Gaz Mualla gökyüzünde buluşurlar. Aslında üç Mualla tek kadının üç farklı halidir. Üç kadın bir olup sonsuzluğa giderler.



M. EMİN TAŞDEMİR

TİYATRO OYUNLARI

SALON

Komedi – Dram
Tek Perde
1 Kadın – 2 Erkek

OYUN KONUSU

Salih ve Saliha, anne ve babasıyla aynı evi paylaşan iki kardeştirler. Salih bir evlilik yapmış ve boşandıktan sonra da aile evine geri dönmüştür. Her gece eve geç saatlerde sarhoş bir şekilde dönen Salih'ten, babası Hacı Sıddık son derece rahatsız olmaktadır. H. Sıddık dindar bir adamdır ve oğlunun bu halini kaldıramaz ve istisnasız her an evin içerisinde geçimsizlik, kavga söz konusudur. Huzursuzluğu sevmeyen ve devamlı olarak ikisini yatıştırmak zorunda kalan evin kızı Saliha ise bu gergin ortamda yaşamaktan dolayı oldukça mutsuzdur. Salih'in eve sarhoş gelişlerini Saliha her ne kadar gizlemeye çalışsa da H. Sıddık her defasında seslere uyanır ve utanç tablosu saydığı oğlunu o halde görünce münakaşa çıkarır.

Salih'in yine sarhoş geldiği bir gecenin sabahı eski eşi Serap aileyi arayıp Salih'in nafakayı yatırmadığından şikayet eder. Saliha olayı halletmeye çalışsa da Salih nafaka parasını gece hatırlamadığı bir sebepten dolayı kullanmıştır. İki kardeş ne yapacaklarını düşünürken, babaları içeriye sinirli bir şekilde girer ve Serap'ın kendisini de arayıp durumu haber verdiğini söyleyerek oğluna hakaretler savurur. Baba oğulun arasında sert bir tartışma yaşanır ve Salih evi terk eder.

Bir kaç gün sonra Saliha ikilinin yan yana gelip yüzleşmesini ve sorunlarını çözmesini talep eder. Salih yeni bir işe girmiştir ve arkadaşında kalmaktadır. Saliha çağırınca konuşmak üzere eve döner. Baba oğul yüzleşme gerçekleştirmeye çalışsalar da bu durum pek de Saliha'nın tahayyül ettiği gibi olumlu bir adım atmaya benzememektedir. Çok geçmeden Saliha'nın telefonu çalar ve kötü bir haber ulaşır. Salih'in eski eşinden ve kızından gelen bu acı haberin sarsıntısıyla sahne kararır.



M. EMİN TAŞDEMİR

TİYATRO OYUNLARI

SALONDAKİ YABANCI

Komedi – Dram

Tek Perde

1 Kadın – 2 Erkek

OYUN KONUSU

Tüm oyun, 2005 yılında, İstanbul’da bir apartman dairesindeki salonda geçmektedir.

Salonda Leyla’nın eve gelmesini bekleyen Hürmüz, Leyla’nın yeni tanıştığı yabancı bir erkeği eve getirmesiyle birlikte sarsılır. Yıllardır evli olduğu kadına bunu konduramayan Hürmüz, bir yandan şaşkın bir yandan da öfkeli bir biçimde Leyla’nın tanımadığı bir adamı (Meftun’u) eve neden getirdiğini sorgulamaya başlar. Ancak ne Leyla ne de Meftun, Hürmüz’ün söylediği hiçbir şeye cevap vermezler. Onu görmemekte ve duymamaktadırlar. Çok geçmeden Meftun ile Leyla arasında geçen sohbetlerden Hürmüz’ün yıllar önce vefat ettiğini öğreniriz. Durumdan bihaber Meftun ve Leyla ise evdeki hayaletin önünde tanışmaya ve samimiyeti ilerletmeye çalışırlar. Hürmüz ise çaresiz bir şekilde eski karısının (Leyla) yabancı bir adamla (Meftun) birlikte olmasını engellemeye çalışır. Birbirlerini tanıma sürecinde Leyla, Meftun’un giyim tarzı, saç şekli gibi zevklerine müdahale etmeye başlar. Bir süre sonra Meftun, Leyla’nın kendisini eski kocasına benzetmeye çalıştığını fark eder. Kocasının ölümüyle beraber yarım kaldığını hissettiği bazı duyguları Meftun’da diriltip yaşatmaya çalışan Leyla, geçmişe saplanıp kalmıştır. Hürmüz’ün hayaleti aslında Leyla’nın kafasının içindedir. Leyla, bu durumdan kurtulmak için hayaleti yok edecek olan geçmişle bağını kesmek zorundadır.



M. EMİN TAŞDEMİR

TİYATRO OYUNLARI

ÜÇ MAYMUN

Dram – Komedi

Tek Perde

1 Kadın – 3 Erkek

OYUN KONUSU

Oyun, bir ön oyun ve üç bölümden oluşmaktadır. Tüm oyun Mediatos Meyhane’sindeki özel bir odada geçmektedir.

Oyunun birinci bölümünde Tüccar Antos ile Ozan Meletos halktan para toplamak için gerekçe bulmaya çalışırlar. Sonunda aradıkları gerekçeyi bulurlar: Tanrılar için bir tapınak yapmak... Ancak bu planı hayata geçirirken önlerine çıkabilecek bir engel vardır. O da Sokrates’tir. Sokrates’i önlerinden çekebilmek için yargıya götürmek üzerine plan yaparlar. Bu sırada politikacı Lycon gelir. Sokrates’in öğrencileri tarafından protestoya maruz kalan öfkeli Lycon, Sokrates’i yargıya götürebilecekleri gerekçeyi bulur: Tanrılarının yerine başka tanrı koymak, tanrı tanımazlık ve bu dinsizce fikirlerle gençleri zehirlemek.

Oyunun ikinci bölümünde Sokrates’in yargılanmasına ara verilmiş, Sokrates’in savunması Atina’da karışıklığa neden olmuştur. Meletos ile Lycon mahkemenin kendi aleyhlerine karar vermesinden endişe ederken Anytos onlara göre daha rahattır. Çünkü Anytos, meclis üyelerinin bir kısmını parayla satın almış bir kısmını ise takip ettirerek şantaj yapmıştır. Ancak Anytos sadece meclis üyelerini değil, aynı zamanda Lycon ve Meletos’u da takip ettirmiştir. Bu bölümde bu üçlünün birbirlerinin arkasından da dolaplar çevirdikleri görülür. Ancak çıkarları için üçü de birbirlerinin açıklarını gizlerler. Bu üçlünün bütün sırlarına vakıf olan tek kişi ise aynı zamanda Sokrates’in de sevgilisi olan orospu Theodote’tur.

Oyunun üçüncü bölümünde ise Sokrates’in ölümü üzerinden üç yıl geçmiştir. Anytos, Meletos ve Lycon hem Sokrates’i anma töreni hazırlıkları hem de tanrılar için halktan para toplayıp yaptırdıkları mabedin açılış hazırlığı için meyhanede bir araya gelmişlerdir. Mabnet inşaatı bittiğinden ötürü halktan para toplamak için yeni bir gerekçeye ihtiyaçları vardır. Yeni gerekçeyi bulurlar. Sokrates adına yapılacak bir akademi... Meletos ve Anytos, Sokrates anmasına katılmak üzere ayrılırlar, Lycon ise Theodote ile başbaşa kalmak için kalır. Lycon’un herkesten sakladığı bir sırrı vardır. Sırrı bilen herkes bir şekilde yok edilmiş, geriye tek kişi kalmıştır. O da Theodote’tur. Theodote ile uzun bir sohbet sonrasında ona şarap ikram eder. Şarabı içen Theodote’a bir mektup okutur. Bu mektup Theodote’un intihar mektubudur. Tüm oyun boyunca kendilerine şarap getirerek hizmet eden Theodote’u kendi ürettiği şarapla zehirler.